

سمینار علوم پایه، اهمیت، نقش، چالش‌ها و فرصت‌ها در دانشکده علوم برگزار شد

سمینار یک روزه «علوم پایه، اهمیت، نقش، چالش‌ها و فرصت‌ها» به مناسبت سال بین‌المللی علوم پایه، با اهداف اطلاع‌رسانی عمومی درباره اهمیت، نقش و جایگاه علوم پایه؛ جلب توجه صنعت و جامعه به اهمیت، نقش و جایگاه علوم پایه؛ یادآوری اهمیت و ظرفیت علوم پایه به مسئولین و سیاستگذاران کشور؛ جلب نظر بخش خصوصی به علوم پایه؛ معرفی توانایی‌ها و ظرفیت‌های دانشگاه تهران در علوم پایه، ۱۵ اسفندماه ۱۴۰۱ در سالن دهشور دانشکده علوم برگزار شد.

آقای دکتر وحید نیکنام، رئیس دانشکده علوم، در این همایش به عنوان اولین سخنران با موضوع «رشد و توسعه علمی ایران و دستاوردهای علوم پایه» سخنرانی خود را ارائه کرد.

رئیس دانشکده علوم با تأکید بر حمایت از جوانانی که به مرز خودشکوفایی رسیده‌اند، گفت: استعدادها باید به هر قیمتی حفظ و مسائل و مشکلات صنعت کشور، شناسایی و برای آن‌ها در دانشگاه از طریق علوم پایه و علوم محض به صورت راهبردی راه حل پیدا شود.

وی با تأکید بر ارتباط دانشگاه با صنعت و بهره‌گیری از جامعه دانشگاهی برای حل مشکلات جامعه گفت: سیاستگذاران اگر نمی‌توانند تورم آموزش عالی را کنترل کنند، لازم است بودجه کافی برای افزایش کیفیت در آموزش عالی را در نظر بگیرند.

دکتر نیکنام با بیان اینکه هزینه استاندارد برای فعالیت پژوهشی در دنیا ۲۰۰ تا ۲۵۰ هزار دلار است، افزود: این در حالی است که این هزینه در ایران برای پژوهشگران و دانشجویان تحصیلات تکمیلی بسیار ناچیز است.

رئیس دانشکده علوم چاپ مقاله در مجلات معتبری مانند «نیچر» و «ساینس» را یک شاخص کیفی برای فعالیت‌های پژوهشی عنوان کرد و اظهار داشت: اوایل انقلاب یک مقاله، در سال ۲۰۲۲ دو مقاله، در سال ۲۰۱۸ تعداد ۶ مقاله و در سال ۲۰۱۹ تعداد سه مقاله از دانشگاه تهران در مجله نیچر به چاپ رسیده است.

وی با بیان اینکه ۱۰ درصد اسناد علمی کل کشور مربوط به دانشگاه تهران است، افزود: دانشگاه تهران در سال ۲۰۲۱ حدود ۴۴۵۱ سند علمی به چاپ رسانده که این شاخص در سال ۲۰۲۲، با ۱۰ درصد کاهش به تعداد ۳۹۹۰ سند علمی رسیده است.

استاد زیست‌شناسی دانشگاه تهران با اشاره به میزان رشد منفی در شمار دانشجویان علوم پایه به‌رغم همه فشارها از سوی وزارت علوم، کاهش شمار دانشجویان علوم پایه را نوعی خودتنظیمی جامعه عنوان کرد.

رئیس دانشکده‌های علوم دانشگاه تهران در پایان گفت: به‌رغم وجود مشکلات، چالش‌ها و کمبود امکانات در حوزه علوم پایه دانشکده‌های علوم دانشگاه تهران دستاوردهای علمی صنعتی بسیاری داشته است.

وی دستگاه رویه‌نگار اپتیکی، تولید مثل آزمایشگاه، لیزر قابل تنظیم، تقویت‌کننده مخروطی لیزر و دستگاه تصفیه آب سبک و قابل حمل بر پایه غشاء الیاف توخالی، دستگاه نشت‌یاب، دستگاه هوشمند جداسازی پارافین را از جمله دستاوردهای علمی صنعتی این دانشکده‌ها برشمرد.

آقای دکتر مهدی فکورثقیه، معاون پژوهشی دانشگاه تهران، در سمینار علوم پایه اهمیت، نقش، چالش‌ها و فرصت‌ها، با بیان اینکه با مجوز هیئت امناء، مبالغ پرداختی برای پژوهش تا ۱۰ برابر افزایش می‌یابد، گفت: در موارد خاص این بودجه پژوهشی به ۱۵ میلیون تومان هم خواهد رسید.

معاون پژوهشی دانشگاه تهران با اشاره به افزایش گرنت تا حداکثر سه برابر رقم فعلی، افزود: این مورد یکی از اقدامات برای حمایت از تحقیقات علوم پایه است.

استاد دانشگاه تهران با اشاره به وجود طرح‌های کاربردی خوب از حوزه علوم پایه برای خدمت به جامعه و صنعت، گفت: اما واقعیت این است وظیفه اصلی علوم پایه کشف حقایق و قوانین طبیعت است تا در اختیار افرادی با موضوعات کاربردی قرار بگیرد.

به‌رغم وجود مشکلات، چالش‌ها و کمبود امکانات در حوزه علوم پایه دانشکده‌های علوم دانشگاه تهران دستاوردهای علمی صنعتی بسیاری داشته است.

دکتر عامری، سهم دانش‌آموزان در رشته ریاضی را ۱۲ درصد و در پشت کنکور ۱۱ درصد دانست و خاطرنشان کرد: این در حالی است که سهم دانش‌آموزان در علوم تجربی ۴۸ درصد است (حدود ۵ برابر ریاضی) که در مقایسه با گذشته که نسبت ۱ به ۲ بوده، این رقم بالایی است.

وی از چالش‌های علوم پایه آموزش عالی را در محیط بیرونی و درونی آموزش برشمرد و افزود: در سال ۹۱، ۲۵۰۰ مؤسسه آموزش عالی در کشور داشتیم. باید برنامه‌ریزان آموزش عالی به نهادهای علمی برای یافتن راه حل مناسب رجوع کنند.

در ادامه آقای دکتر عامری، رئیس دانشکده ریاضی، آمار و علوم کامپیوتر با استناد به آمار مرکز آمار در سال ۹۵ نرخ بیکاری در فارغ‌التحصیلان عالی را ۲۲ درصد و در علوم پایه ۲۴ درصد اعلام کرد و افزود: از نظر تناسب شغلی تنها ۱۵ درصد شاغلان دانشگاهی تناسب شغلی دارند که این شاخص در فارغ‌التحصیلان علوم پایه ۱۳ درصد است که این از چالش‌های دیگر حوزه آموزش علوم پایه است.

وی با بیان این‌که وضعیت آموزش در علوم پایه رو به افول است، افزود: بر اساس آزمون‌های تیمز که در سطح بین‌المللی برای سنجش پیشرفت ریاضیات و علوم در پایه چهارم ابتدایی و سوم راهنمایی تحصیلی و مطالعه سواد خواندن برگزار می‌شود و نتایج دو سال گذشته این آزمون، رتبه علوم پایه ایران ۴۸ تا ۵۰ در بین ۵۸ کشور و رتبه ریاضیات و علوم ۲۹ و ۳۰ در میان ۳۹ کشور بوده است.

رئیس دانشکده ریاضی دانشکده‌گان علوم دانشگاه تهران، با بیان این‌که زنگ خطر آموزش از آموزش و پرورش کشور به صدا در آمده است، گفت: رتبه دانش‌آموزان المپیادی در سال ۲۰۱۷ در ریاضی ۵، در فیزیک ۱۱، در شیمی ۳، در زیست‌شناسی ۳ و در علوم کامپیوتر ۷ بوده. این در حالی است که رتبه المپیاد ریاضی در سال ۲۰۲۱ حدود ۲۹ و در فیزیک به ۱۹ افت کرده است. این حاکی از آن است که رویکرد علوم پایه در نخبگان هم رو به افول است.

وی تصریح کرد: با رصد تولیدات علمی کشور در فاصله سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹ در می‌یابیم که ۳۸ درصد تولیدات علمی کشور صرفاً در علوم پایه بوده است؛ به‌رغم بودجه ناچیزی که به این حوزه اختصاص داده شده است.

استاد ریاضی دانشگاه تهران، افزود: در حالی که بر اساس برنامه چهارم توسعه ۱.۵ درصد از سهم ناخالص ملی GDP باید به علم و فناوری و پژوهش اختصاص یابد، اما در حال حاضر این سهم ۰.۵ درصد است.

سمینار علوم پایه، اهمیت، نقش، چالش‌ها و فرصت‌ها در دانشکده علوم

سخنران دیگر این سمینار، آقای دکتر محمدرضا گنجعلی، استاد شیمی دانشکده علوم و رئیس مؤسسه الکتروشیمی دانشگاه تهران، با بیان این‌که هرم علمی در کشور ما وارونه است، گفت رأس این هرم در دنیا علوم انسانی، سپس به ترتیب علوم پایه، مهندسی و علوم پزشکی است، این در حالی است که این هرم در ایران برعکس است.

آقای دکتر محمدرضا گنجعلی با بیان این‌که نامگذاری سال علوم پایه برای کشورهای جهان سوم مهم است، چون در کشورهای پیشرفته به علوم پایه توجه می‌شود، اظهار کرد: اگر رشته‌های علوم پایه نظیر فیزیک، شیمی، ریاضی، زیست‌شناسی و زمین‌شناسی حذف شود، چیزی از علم نمی‌ماند چون علوم پزشکی و مهندسی همگی یعنی علوم پایه.

وی با بیان این‌که هرم علمی در کشور ما وارونه است، افزود: رأس این هرم در دنیا علوم انسانی، سپس به ترتیب علوم پایه، مهندسی و علوم پزشکی است، این در حالی است که این هرم در ایران برعکس است.

عضو هیئت علمی دانشکده شیمی دانشگاه تهران، با بیان این‌که در جهان غرب علوم پزشکی و مهندسی جزو مشاغل خدماتی محسوب می‌شوند، افزود: در دنیای غرب به کسی که علوم پایه خوانده است، دید دیگری دارند و مهمترین رشته علم پایه در دنیای غرب، فیزیک است.

وی با بیان این‌که از نگاه مسئولان، علوم پایه در ایران جایگاه و رسمیتی ندارد، افزود: برای مثال در داروسازی وابستگی بالایی داریم که اتفاقات و کمبودهای اخیر همگی بیانگر این موضوع هستند.

همچنین در این سمینار، آقای دکتر مهدی سیدی، عضو هیئت علمی وابسته دانشکده زیست‌شناسی دانشکده‌گان علوم دانشگاه تهران در سخنرانی علمی خود اظهار کرد: برای توسعه دو بال نیروی انسانی و منابع مالی نیاز است. اگر بخواهیم این پرسش را پاسخ دهیم که نقش علوم پایه در پیشرفت کشورها چیست؟ باید گفت نقش علوم پایه یک چیز بیشتر نیست و آن فراهم کردن زیرساخت برای تکنولوژی پیشرفته است. عضو هیئت علمی وابسته دانشکده زیست‌شناسی دانشکده‌گان علوم با بیان این‌که باید به علوم پایه در دو بخش توسعه آموزش و پژوهش توجه شود، تأکید کرد: حوزه علوم پایه کشور باید از فناوری‌زدگی پرهیز کند.

آقای دکتر مهدی سیدی، با اشاره به وجود اسناد بالادستی و سیاست‌های کلی علمی و فناوری که حدود ۱۰ سال پیش به تصویب رسیده است، تصریح کرد: در این اسناد و سیاست‌ها جهاد مستمر علمی با هدف کسب مرجعیت علمی دنیا ذکر شده است و در بند ۳ ماده ۱ این سیاست‌ها به توسعه علوم پایه و تحقیقات بنیادی توجه و تأکید شده است. استاد وابسته دانشکده زیست‌شناسی با بیان این‌که باید به علوم پایه در دو بخش توسعه آموزش و پژوهش توجه شود، افزود: در بخش آموزش پیشرفتی نداشته‌ایم و در توسعه پژوهش نیازمند حکمرانی دقیق هستیم. در تحقیقات علوم پایه باید به صورت ریشه‌ای به سمت حل یک مشکل خاص حرکت کرد.

وی با بیان این‌که در علوم پایه به دنبال تولید مقاله و کتاب هستیم و این شاخص با علم ساینتمتری‌کس قابل سنجش است، گفت: علوم کاربردی هم نتیجه‌اش پتنت است که با علم تکنومتری‌کس قابل سنجش است. اما در عین حال علوم پایه نیم‌نگاهی هم به پتنت دارد و علوم کاربردی هم به مقاله و کتاب علوم پایه، اما هدف اصلی نیست.

عضو هیئت علمی وابسته دانشکده زیست‌شناسی دانشکده‌گان علوم دانشگاه تهران با بیان این‌که دانشگاه هاروارد در سال ۲۰۲۲ در مواردی چون علوم پایه فیزیک، زیست‌شناسی، شیمی سرمایه‌گذاری کرده است، افزود: بر اساس آمارهای دفتر Office of Technology Development دانشگاه هاروارد درخواست پتنت این دانشگاه در سال ۲۰۲۲ حدود ۱۸۲ مورد بوده و دانشگاه هاروارد ۱۹۱ پتنت دریافت کرده است و درآمد حاصل از تجاری‌سازی آن‌ها هم ۱۵۲ میلیون دلار بوده است.

دکتر سیدی با بیان این‌که در همان سال تنها ۲۳ استارت‌آپ از هاروارد بیرون آمده است، گفت: این دانشگاه با ۹۵ شرکت خصوصی همکاری و درآمد ۸۵ میلیون دلاری داشته است.

وی توضیح داد: بودجه دانشگاه هاروارد ۵.۸ میلیارد دلار است که ۲۰ درصد درآمدها از بخش آموزش و تنها ۱۷ درصد از بخش تحقیقات است.

عضو هیئت علمی وابسته دانشکده علوم دانشگاه تهران، با بیان این که NSF متولی علوم پایه در آمریکاست، گفت: تشکیل بنیاد ملی علوم آمریکا در سال ۱۹۵۰ به تصویب رسید که از آن سال تاکنون اهداف خاصی را دنبال می‌کند. از آن جمله سیاستگذاری در توسعه آموزش و تحقیقات علوم پایه و حمایت از تحقیقات علوم پایه است.

دکتر سیدی با انتقاد از این که علوم پایه در ایران متولی ندارد، افزود: ۸۱ درصد بودجه ۹ میلیارد دلاری NSF صرف تحقیقات، ۱۱ درصد برای آموزش و ۳ درصد معادل ۳۰۰ میلیون دلار صرف تسهیلات و تجهیزات می‌شود.

عضو هیئت علمی وابسته دانشکده زیست‌شناسی دانشکده علوم دانشگاه تهران، با بیان این که در حکمرانی علم و فناوری در کشور در عین کثرت وحدتی وجود ندارد، گفت: در سیاستگذاری و برنامه‌ریزی هم باید وحدت داشته باشیم. آموزش باید در علوم پایه تغییر کند و پژوهش هدایت شده و هدفمند باشد.

دکتر سیدی با تأکید بر این که باید نیروی انسانی در حوزه علوم پایه حمایت شود، خاطر نشان کرد: حوزه علوم پایه کشور باید از فناوری‌زدگی پرهیز کند.

همچنین در این سمینار میزگردی با حضور هیأت رئیسه و برخی از استادان دانشکده علوم، آقای دکتر سعیدالله نصیری قیداری، رئیس ستاد ملی سال بین‌المللی علوم پایه، آقای دکتر مگردویچ تومانیان، رئیس شاخه ریاضی فرهنگستان علوم، آقای دکتر سعید سمناپیان، رئیس کمیسیون تخصصی علوم پایه فناوری‌های هم‌گرای وزارت عتف؛ دکتر رضا عامری، رئیس دانشکده ریاضی آمار و علوم کامپیوتر و آقای دکتر عظاملک قربانزاده، عضو هیأت علمی دانشکده فیزیک برگزار شد و اعضا درباره اهمیت و نقش علوم پایه از منظر ملی و بین‌المللی به بحث و تبادل نظر پرداختند و نیز گزارشی از اقدامات انجام شده و برخی از فعالیت‌های ترویجی در سال بین‌المللی علوم پایه برای پیشرفت پایدار ارائه شد. در ادامه اعضای حاضر در جلسه منجمله دانشجویان حاضر نیز سوالاتی را مطرح کردند.

غرس یک اصله نهال نارون در دانشکده علوم

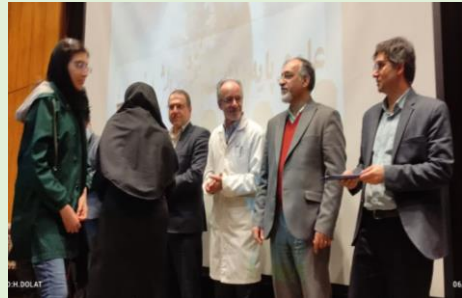
به مناسبت روز درختکاری و همزمان با برگزاری سمینار علوم پایه روز ۱۵ اسفندماه ۱۴۰۱ یک اصله نهال نارون که در زبان انگلیسی به «درخت علم» Elm معروف است در مقابل درب اصلی دانشکده علوم غرس شد.

تقدیر از دانشجویان منتخب دانشکده علوم

در سمینار "علوم پایه: اهمیت، نقش، چالش‌ها و فرصت‌ها" که ۱۵ اسفندماه ۱۴۰۱ در تالار دهشور برگزار شد، از دانشجویان منتخب مقطع کارشناسی ورودی ۱۳۹۸ دانشکده علوم که بیشترین تعداد واحد درسی را گذرانده و بالاترین معدل را کسب کرده‌اند، با اهدای لوح و جوایز تقدیر شد.

اسامی دانشجویان منتخب

ردیف	دانشجو	رشته
۱	مبینا نوروزی	زمین شناسی
۲	مریم قضاوتی	بیوتکنولوژی
۳	محمدرضا یداللهی	آمار
۴	بهار شاکری فاخر	فیزیک
۵	آیدا نجف‌زاده	فیزیک مهندسی
۶	رکسانا امیرنیا	شیمی کاربردی
۷	بهنام رستگار مقدم مبارکی	شیمی محض
۸	محمد صالح مستانی	علوم کامپیوتر
۹	فرهاد روح بخش‌اله آباد	ریاضیات
۱۰	مریم فاطمی	زیست جانوری
۱۱	مهسا محمدی هفشجانی	میکروبیولوژی
۱۲	شادی منتهای آبکنار	زیست شناسی گیاهی
۱۳	علیرضا دهقانی بنادکی	زیست شناسی سلولی و ملکولی
۱۴	نفسیه پاکدین امیری	زیست فناوری

وی یکی از راه‌های تقویت محققان برتر و استفاده از فعالیت‌های آنان در پیشرفت کشور را حمایت از این محققان و اختصاص بودجه مناسب عنوان کرد و اظهار داشت: البته حمایت مالی تنها عامل تأثیرگذار نیست و لازمه به ثمر نشستن فعالیت پژوهشگران برتر با توجه به هرم علمی برقراری ارتباط بین بخش‌های پایین‌تر هرم و بالای هرم علمی است.

آقای دکتر نیکنام با تاکید بر اینکه رشد پایدار علوم و توسعه علمی مرهون ارتباط دانشمندان با با توده مردم است، افزود: ما نمی‌توانیم به موفقیت پایدار دست یابیم مگر از مردم کشور و جامعه بهره بگیریم و لازمه این مهم این است که مردم به دانشگاه و دانشمندان اعتماد کنند و در صورت وجود اعتماد این حمایت، همیشگی، ماندگار و ثمر بخش خواهد بود.

وی با بیان اینکه بر اساس آخرین آمار در دسترس، دانشکده علوم بیشترین تعداد واقفین و خیرین را دارد، تشکیل چنین جلساتی را در همین راستا توصیف کرد و گفت: هدف از برگزاری این نشست‌ها کمک گرفتن از خیرین برای پیشرفت و توسعه علمی است.

آقای دکتر غلامی، قائم مقام بنیاد حامیان دانشگاه تهران، نیز گزارشی از فعالیت‌ها و اقدامات انجام شده توسط این بنیاد ارائه کرد.

وی ضمن ارائه گزارش آماری از گردش مالی نیکوکاری دانشگاه‌های معتبر دنیا، وضعیت کمک‌های نیکوکارانه مردم ایران با سایر کشورها را مقایسه کرد و از ارتقای فرهنگ وقف در کشور خبر داد.

در ادامه بر اساس دستور این جلسه و توافق بین حاضران و هیأت رئیسه جلسه شورای عمومی بنیاد حامیان دانشکده علوم که متشکل از دکتر نیکنام، دکتر مقاری و دکتر غلامی بود، با رأی‌گیری انتخاب اعضای اصلی و علی‌البدل هیأت مدیره و بازرس در دوره جدید صورت گرفت.

آقای دکتر وحید نیکنام خانم دکتر شادی جمیلی، آقای امیر علی متین‌زاده، آقای رضا لطفی‌زاده، آقای دکتر سید مهدی سیدی به عنوان اعضای اصلی هیأت مدیره و آقای دکتر علیرضا ساری و آقای دکتر عبدالله سهرابی بیدار به عنوان اعضای علی‌البدل هیأت مدیره و خانم دکتر معصومه ملک به عنوان بازرس اصلی و خانم دکتر معصومه قدرتی به عنوان بازرس علی‌البدل انتخاب شدند.

جلسه شورای عمومی بنیاد حامیان دانشکده علوم دانشگاه تهران برگزار شد

جلسه شورای عمومی بنیاد حامیان دانشکده علوم ساعت ۱۶ الی ۱۸ مورخ ۲۱ دی ماه ۱۴۰۱، با حضور جناب آقای دکتر ناصر غلامی، قائم مقام بنیاد حامیان، آقای دکتر وحید نیکنام، رئیس دانشکده علوم، آقای دکتر علی مقاری، استاد دانشکده شیمی دانشکده علوم و عضو هیأت مدیره بنیاد حامیان علوم، جمعی از خیرین و نیکوکاران، اعضای شورای بنیاد حامیان، استادان و کارکنان دانشکده علوم در سالن پیرالهی برگزار شد.

در این جلسه، جناب آقای دکتر نیکنام، رئیس دانشکده علوم، به نمایندگی از هیأت مدیره بنیاد حامیان علوم، ضمن گرامیداشت ولادت حضرت فاطمه زهرا (س) و بزرگداشت مقام زن، گزارشی از عملکرد و فعالیت‌های این بنیاد که از سال ۱۳۹۶ تأسیس شده ارائه کرد.

رئیس دانشکده علوم با معتنم شمردن گردهمایی نیکوکاران و استادان و پژوهشگران، فلسفه تشکیل این جلسه را حمایت از علم و علی‌الخصوص علوم پایه عنوان کرد و افزود: توسعه علمی و پایدار کشور مستلزم وجود اندیشمندان و پژوهشگران، بخصوص پژوهشگران برتر، افرادی که کارهای ناب علمی انجام می‌دهند، است.

استاد دانشکده علوم به اهمیت توجه به دینامیک ذهنی پژوهشگران و پژوهشگران برتر اشاره نمود و موفقیت پژوهشگران و دانشمندان برتر را فقط وابسته به تلاش و موفقیت خود این افراد ندانست و اظهار داشت: عوامل دیگری باید دست به دست هم دهند تا این افراد (پژوهشگران برتر و نوابغ) بتوانند باعث توسعه علمی کشور شوند.

برگزاری نشست تخصصی بررسی پیش نویس قانون ملی ایمنی زیستی در دانشگاه تهران

نشست تخصصی بررسی پیش نویس قانون ملی ایمنی زیستی تهیه شده توسط مرکز پژوهش های مجلس با حضور رئیس دبیرخانه شورای ملی ایمنی زیستی و همکاران ایشان، نماینده منتخب انجمن های تخصصی در شورای مزبور، جمعی از روسای انجمن های علمی ژنتیک، بیوتکنولوژی، ایمنی زیستی، زراعت و اصلاح نباتات، نماینده مرکز پژوهش های مجلس، رئیس دانشکده زیست شناسی دانشگاه تهران و اتحادیه انجمن های علوم زیستی به دعوت اتحادیه مزبور در محل دانشکده علوم دانشگاه تهران در تاریخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۲ برگزار شد.

در ابتدا دکتر حبیبی رضائی، هدف قانون ملی ایمنی زیستی را تضمین بهره برداری از فوائد فناوری های زیستی با ملاحظات پیشگیرانه از آثار سوء احتمالی آن عنوان و همگرایی علوم به سمت علوم زیستی و ظرفیت های آن در توسعه و پیشرفت کشور در قالب سیاست های اقتصاد زیستی را یادآور شد. وی با اشاره به سابقه تاریخی دانشگاه تهران در حوزه زیست شناسی، بر همگرایی و هم افزایی انجمن های علوم زیستی در قالب اتحادیه انجمن های علوم زیستی ایران تاکید نمود. در این نشست، دکتر محمد حسین بازگیر با برشمردن ایراد های قانون ایمنی زیستی مصوب مجلس شورای اسلامی در سال ۱۳۸۸ از جمله ضعف و کاستی های موجود در ساختار شورای ملی ایمنی زیستی، تعارض منافع، عدم صراحت قانون در تعیین وظایف دستگاه ها، وجود ابهام در برخی مواد آن، ضمن اشاره به الزام قانونی در تهیه پیش نویس جدید قانون ایمنی زیستی بر ضرورت بازبینی محتوای قانون و رفع نواقص آن تاکید نمود. در ادامه، نماینده مرکز پژوهش های مجلس پس از تشریح فرآیند تهیه پیش نویس، این اقدام را در جهت رفع نواقص قانون موجود عنوان و آمادگی مرکز مزبور را برای رفع ابهامات و ایرادات پیش نویس و بازنگری اساسی در آن با همکاری نهاد ها و متخصصان ذیربط اعلام کرد. دکتر ملجوبی ضمن تاکید بر مضمون سیاست های کلی نظام مبنی بر تقویت عزم ملی برای رشد و توسعه فناوری و اشاره به برخی از قوانین بالادستی، از روند تهیه پیش نویس بدون بهره مندی از نظرات کارشناسان ابراز نگرانی کرد و با اشاره به برخی ابهامات در منابع استفاده شده در تعاریف اولیه و تشریح منتقدانه برخی از بند های مفاد آن، کلیات پیش نویس مزبور را منافی منافع ملی و قوانین بالادستی عنوان و رویکرد آن در قبال فناوری زیستی را بازدارنده و غیر توسعه ای عنوان کرد. در این نشست همچنین روسای انجمن های حاضر در جلسه، ضمن تاکید و تأیید بر ضرورت بازبینی قانون ملی ایمنی زیستی در جهت ارتقا قابلیت های آن با روند مثبتی بر تأمین کننده اهداف قانون ایمنی زیستی، یعنی تسهیل رشد و بالندگی ایمن فناوری زیستی در کشور، فرآیند تهیه و محتوای مندرج در پیش نویس تهیه شده را در تعارض با اهداف مورد نظر اعلام نمودند. در پایان مقرر گردید که اتحادیه انجمن های علوم زیستی ایران در هماهنگی و همراهی با دبیرخانه شورای ملی ایمنی زیستی مستقر در سازمان حفاظت از محیط زیست، با تشکیل کارگروه تخصصی مشتمل بر انجمن های مرتبط، ضمن بهره برداری از ملاحظات مندرج در پیش نویس مورد بحث، نسبت به بازبینی قانون ملی ایمنی زیستی موجود و تهیه و ارائه پیش نویس جدید طی مدت مقرر اقدام نماید.

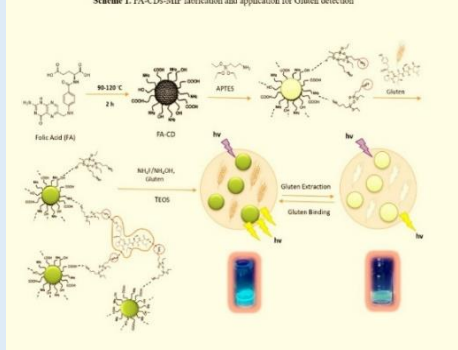

این متخصص شیمی تجزیه و نانوشیمی، در معرفی محصول طراحی شده افزود: «نانوحسگر فلورسانسی طراحی شده در این پژوهش از نقاط کوانتومی کربنی و فناوری قالب‌گیری مولکولی در ماتریکس سیلیکاتی ساخته شده است. این نانوحسگر دارای نشر فلورسانس است و با جذب گلوتن در فضاهای خالی قالب‌گیری شده روی نانو ساختار، افزایش نشر نشان می‌دهد.»

دکتر فرنوش فریدید و همکاران وی در مؤسسه الکتروشیمی در دانشکده علوم دانشگاه تهران، پیش‌تر نیز با بهره‌گیری از همین فناوری، نانوحسگری جهت تشخیص زعفران قلبی طراحی نمودند که مقاله منتج از آن در پیوند زیر قابل مشاهده است:

Scheme 1. FA-CDs-MIP fabrication and application for Gluten detection

روش تشخیصی سریع برای تعیین میزان گلوتن در نان و آرد طراحی شد. کمک دستاورد محققان دانشکده علوم دانشگاه تهران به بیماران مبتلا به سلیاک

پژوهشگران دانشگاه تهران نانوحسگری برای تشخیص سریع محتوای گلوتن نمونه‌های غذایی حاوی غلات برای بیماران مبتلا به سلیاک طراحی کردند.

در پژوهش تازه‌ای که در آزمایشگاه حسگر-بیوحسگر مؤسسه الکتروشیمی دانشگاه تهران به سرپرستی دکتر فرنوش فریدید، دانشیار دانشکده شیمی دانشکده علوم دانشگاه تهران و ساناز کرم‌دوست و شیدا ذوقی دانشجویان دکتری انجام شده است، یک روش تشخیصی سریع برای تعیین میزان گلوتن در نمونه‌های نان و آرد ارائه شد.

به گفته دکتر فریدید، گلوتن یک پروتئین ساختاری در غلاتی مانند گندم، جو، چاودار، و یکی از شایع‌ترین و شناخته‌شده‌ترین آلرژن‌های غذایی است. در بیماران مبتلا به سلیاک که دارای اختلالات مرتبط با گلوتن هستند، مصرف محصولات حاوی گلوتن باعث ایجاد حساسیت می‌شود. از آنجا که اجتناب از مصرف گلوتن و پیروی از یک رژیم غذایی سخت ممکن است علائم بیماری سلیاک را کاهش دهد، امروزه بسیاری از کشورها برای اطمینان مصرف‌کنندگان شرکت‌های تولیدکننده را ملزم کرده‌اند که عدم وجود گلوتن در محصول غذایی حاوی غلات را به صورت برجسب متمایزی روی محصول اعلام نمایند.

دانشیار دانشکده علوم دانشگاه تهران، در توضیح روش‌های تعیین میزان گلوتن در محصولات غذایی گفت: «در دنیا تعیین میزان گلوتن موجود در مواد غذایی عمدتاً از طریق ایمونواسی و استفاده از دستگاه‌های پیشرفته انجام می‌گیرد که هزینه‌های بالایی دارد. از این رو در کشورهای کم‌درآمد، الزامات آنالیز مواد غذایی و برجسب‌گذاری انجام نمی‌شود. علاوه بر این، پادتن‌ها یا مولکول‌های زیستی مورد استفاده در کیت‌های تشخیصی در روش‌های رایج باید با برخی رنگ‌های آلی برجسب‌گذاری شوند که فناوری‌های آن در انحصار برخی کشورها است. همچنین در نمونه‌های غذایی فرآوری‌شده با حرارت، پادتن‌ها واکنش‌پذیری خود را از دست می‌دهند و مانع از تشخیص دقیق گلوتن می‌شوند. این محدودیت‌ها در روش‌های مرسوم، ارائه یک ابزار تازه برای تشخیص سریع، حساس، ساده و ارزان گلوتن را ضروری ساخته است»

برگزاری نشست معاونان اداری و مالی واحدهای دانشگاه تهران در دانشکده‌های علوم

چهارمین نشست معاونان اداری و مالی دانشگاه با حضور رئیس دانشگاه تهران و به میزبانی دانشکده‌های علوم ۲۰ دی ماه ۱۴۰۱ در سالن پیرالهی برگزار شد.

رئیس دانشگاه تهران با تاکید بر بودجه‌ریزی و تخصیص اعتبار به دانشکده‌ها و دانشکده‌های دانشگاه تهران بر اساس برنامه‌محوری، گفت: بودجه‌ریزی در دانشگاه بر اساس اتکا به سرانه دانشجو، دارای منطق علمی نیست و لازم است که نگاه گذشته‌نگر و کمی‌گرایانه کنار گذاشته شود.

دکتر سید محمد مقیمی رئیس دانشگاه تهران در نشست معاونان اداری و مالی واحدهای دانشگاه تهران که در محل دانشکده‌های علوم برگزار شد، افزود: عمده منابع در دانشگاه صرف هزینه‌های پشتیبانی، جاری و مصرف‌شدنی می‌شود، این در حالی است که سهم اعتبارات مرتبط با مأموریت‌های اصلی دانشگاه بسیار ناچیز و حداقلی است. برای جبران این نقیصه بزودی اعتبار قابل توجهی برای حوزه‌های مأموریتی دانشکده‌ها اختصاص خواهیم داد و با مشارکت فعالانه معاونان اداری و مالی واحدها، زمینه را برای تغییر رویکردهای بودجه‌ریزی و تخصیص منابع فراهم خواهیم کرد.

وی یکی از چالش‌های اصلی معاونان اداری و مالی در دانشگاه را نامحدود بودن تقاضاها در عین محدودیت منابع و امکانات عنوان کرد و گفت: هر چند مدل‌های مختلفی در حوزه‌های کمی مدیریت و اقتصاد برای تخصیص بهینه منابع طراحی شده است، اما یک سری دام‌های رفتاری و نگرشی در تخصیص منابع وجود دارد که عمدتاً ناشی از برداشت و نگرش مدیران در خصوص چانه‌زنی برای دسترسی به منابع مالی، فیزیکی و انسانی است. در این زمینه لازم است که نگرش‌های رقابتی معاونان اداری و مالی برای دریافت منابع دانشگاه دچار تحول شود و بجای تمرکز صرف برای جذب منابع جدید مادی و انسانی، استفاده بهینه از منابع موجود و حساسیت در بهره‌برداری از بیت‌المال در کانون توجه‌شان قرار گیرد. لذا تغییر نگرش مدیران در مدیریت منابع مالی و انسانی قبل از طراحی و اجرای مدل‌های تخصیص منابع امری ضروری است

همچنین دکتر احمد نوحه‌گر، معاون برنامه‌ریزی و توسعه منابع دانشگاه تهران در چهارمین نشست معاونان اداری و مالی واحدهای دانشگاه تهران گفت: بر اساس مصوبه مجلس شورای اسلامی و شیوه‌نامه‌ای که به تصویب هیأت رئیسه دانشگاه رسیده است، این افزایش حقوق برای اعضای هیأت علمی تازه استخدام شده که امتیازی کسب نکردند، ۱۰ درصد و از همین دسته کسانی که امتیاز لازم را کسب کردند، ۱۵ درصد در نظر گرفته شده است؛ همچنین اعضای هیأت علمی که امتیازی بالاتر از ۱۲ درصد بگیرند، شامل ۱۵ درصد افزایش می‌شوند

معاون برنامه‌ریزی و توسعه منابع دانشگاه تهران گفت: منتظر هستیم پس از ابلاغ این قانون به سازمان برنامه و بودجه و تأمین منابع، احکام صادر شود.

این عضو هیأت رئیسه دانشگاه تهران از اعمال سختی کار در احکام اعضای غیر هیأت علمی دانشگاه تهران خبر داد و اظهار کرد: اصلاح احکام تمام کارکنان غیرهیات علمی انجام شده است و انشاءالله منابع ناشی از این افزایش در پایان ماه جاری به حساب کارکنان محترم واریز می‌شود.

دکتر نوحه‌گر با اشاره به اقدامات انجام شده در حوزه برنامه‌ریزی و معماری سازمانی، در خصوص استخدام نیروی انسانی جدید نیز گفت: پس از بازنشسته شدن تعداد زیادی از نیروهای دانشگاه در سال‌های اخیر، با کمبود نیرو مواجه شده‌ایم. دانشگاه هر چند در گذشته در زمینه استخدام نیروی انسانی مورد نیاز خود اختیار کامل داشت، اما از یک دهه گذشته باید برای استخدام نیروی جدید با سازمان امور اداری و استخدامی هماهنگ باشد و مجوز بگیرد.

کارگاه اخلاق در پژوهش

ششمین کارگاه اخلاق در پژوهش در دانشکده علوم برگزار شد

ششمین کارگاه اخلاق در پژوهش ۲۲ دی ماه ۱۴۰۱، از ساعت ۸ الی ۱۴ به صورت مجازی در محیط اسکای روم با حضور ۵۷ نفر از دانشجویان دکتری دانشکده علوم و خارج از دانشکده برگزار شد.

در این کارگاه با همکاری سه تن از استادان دانشکده علوم، خانمها دکتر فرنوش فریدبند، دکتر سمانه افتخاری و دکتر آمنه رضایوف برگزار شد. موضوعاتی از قبیل پژوهش اخلاق مدار، مصادیق سوء رفتار پژوهشی؛ معیارهای شناسایی کنفرانسها و نشریات معتبر؛ نمونههای تاریخی و معاصر سوء رفتار پژوهشی در دنیا، تعیین و محاسبه دقیق حجم نمونهها و چگونگی رفتار اخلاقی با حیوانات و نمونههای انسانی آزمایشگاهی، ایجاد مدل‌های حیوانی و تحقیقات در جامعه سالم و بیمار انسانی مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

خانم دکتر بهناز بخشنده، عضو هیات علمی دانشکده علوم به عنوان یکی از برگزیدگان همایش ملی الگوی سوم زن مسلمان در گام دوم انقلاب اسلامی برگزیده شدند.

خانم دکتر بهناز بخشنده، عضو هیات علمی گروه بیوتکنولوژی دانشکده علوم به عنوان یکی از برگزیدگان همایش ملی الگوی سوم زن مسلمان در گام دوم انقلاب اسلامی انتخاب شدند.

این همایش علمی در پنج محور الگوی سوم زن مسلمان در عرصه علم و فناوری، الگوی سوم زن مسلمان در عرصه اجتماعی، الگوی سوم زن مسلمان در عرصه اقتصادی، الگوی سوم زن مسلمان در عرصه سیاسی و الگوی سوم زن مسلمان در عرصه فرهنگی- تربیتی به همت سازمان بسیج اساتید، چهارشنبه ۱۹ بهمن ماه ۱۴۰۱ در دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران برگزار شد.

عنوان "الگوی سوم زن مسلمان" در این همایش برگرفته از فرمایشات مقام معظم رهبری (مدظله العالی) است. در دنیایی که شرق و غرب برای زن، الگو تعیین می کنند، انقلاب اسلامی ایران الگوی سوم را برای زنان مسلمان، عینیت بخشید. زنی که نه شرقی و نه غربی است و می تواند بر اساس طبیعت الهی، هم خود را و هم محیط پیرامون خود را به طرف معنویت، پیشرفت و علو مقامات علمی و عملی سوق دهد و پیش ببرد.

اعطای لوح افتخار به استاد دانشکده علوم

لوح افتخار صدرنشینی دانشگاه تهران در عرصه تعاملات بین‌المللی همزمان با همایش معاونان بین‌الملل سراسر کشور به دکتر معصومه ملک مدیرکل امور اعضای هیأت علمی و دانشجویان بین‌الملل معاونت بین‌الملل دانشگاه تهران و استاد دانشکده علوم اعطا شد.

چهاردهمین نشست سراسری معاونان و مدیران بین‌الملل دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی و فناوری کشور با محوریت دیپلماسی علمی و فناوری با حضور حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر محسن قمی معاون امور بین‌الملل دفتر مقام معظم رهبری، دکتر وحید حدادی‌اصل قائم مقام وزیر علوم در امور بین‌الملل و رئیس مرکز همکاری‌های علمی بین‌المللی وزارت علوم، دکتر مهدی صفری معاون دیپلماسی اقتصادی وزارت امور خارجه، دکتر پیمان صالحی معاون پژوهشی وزیر علوم، دکتر هاشم داداش‌پور رئیس سازمان امور دانشجویان کشور و دکتر علی اکبر فامیل کریمی برگزار شد.

نمایشگاه کاریابی فیزیک‌پیشگان
Iran's Physics Job Fair

پنجشنبه، ۱۵ دی ۱۴۰۱، ساعت ۹ الی ۱۷

همزمان با:

گردهمایی سراسری فیزیک ایران
The Physics Society of Iran Annual Meeting

دانشکده فیزیک دانشگاه تهران
پنجشنبه ۱۵ دی ۱۴۰۱
Department of Physics, University of Tehran
5 January 2023

هدف از این نمایشگاه ایجاد ارتباط بین کارفرمایان و فیزیک‌پیشگان سراسر کشور است. کارفرمایان با هدف ارائه فرصت‌های شغلی خود و دانشجویان و فارغ‌التحصیلان فیزیک با هدف کاریابی به این نمایشگاه دعوت می‌شوند.

حضور دانش‌آموختگان و دانشجویان سراسر کشور آزاد است. شرکتها و سازمانها جهت ثبت نام به وبگاه ذیل مراجعه فرمایند:
<http://www.psi.ir/E/Jobfair1401>
آدرس: خیابان کرگوشاهی، روبروی خیابان نودهد، دانشکده فیزیک دانشگاه تهران، تفتن علمی ۲۱۶۱۱۸۲۴

نمایشگاه کاریابی فیزیک پیشگان ایران

نمایشگاه کاریابی فیزیک‌پیشگان ایران (Iran's Physics Job Fair) قرار است در ۱۵ دیماه ۱۴۰۱ در دانشکده فیزیک دانشگاه تهران، همزمان با گردهمایی سراسری فیزیک ایران ۱۴۰۱ برگزار شود.

استاد دانشکده علوم درگذشت

دکتر عباس نوزری دالینی، استاد تمام علوم کامپیوتر دانشکده علوم دانشگاه تهران، درگذشت. استاد نوزری دالینی از بزرگان رشته علوم کامپیوتر دانشکده ریاضی، آمار و علوم کامپیوتر پس از چند دهه تلاش و مجاهدت علمی و تربیت دانشجویان فرهیخته پس از تحمل و مبارزه با بیماری سرطان، شامگاه ۲۰ بهمن ماه ۱۴۰۱ به دیار باقی شتافت.

دکتر نوزری دالینی در ۱۰ دی ماه ۱۳۴۳ در سپیدان استان فارس دیده به جهان گشود و تحصیلات عالی خود را از مقطع کارشناسی تا دکترا و استاد تمامی دانشکده ریاضی، آمار و علوم کامپیوتر در دانشگاه تهران طی کرد. این استاد فرهیخته پرتلاش موسس رشته بیوانفورماتیک دانشگاه تهران، عضو تیم راهاندازی اینترنت دانشگاه تهران در سال ۱۳۷۰ و مسئول راهاندازی ایمیل سرور خیام در دانشکده علوم دانشگاه تهران بوده است. دکتر نوزری دالینی بیش از ۱۲۰ مقاله علمی ملی و بین‌المللی در کنفرانس‌های داخلی و خارجی ارائه کرده و این مقالات در نشریات به چاپ رسیده‌اند. وی همچنین استاد راهنمای بیش از ۳۰ عنوان پایان‌نامه ارشد و رساله دکترا در طی دوران فعالیتش در دانشگاه تهران بوده است. تصدی ۳ دوره مسئولیت معاونت پژوهشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده علوم دانشگاه تهران نیز در کارنامه اجرایی ایشان به چشم می‌خورد. پیکر این استاد فرهیخته روز جمعه ۲۱ بهمن ۱۴۰۱ ساعت ۱۱ صبح از محل دانشکده ریاضی، آمار و علوم کامپیوتر دانشکده علوم تشییع و پس از انتقال به شهرستان شیراز، به خاک سپرده شد.

مراسم یادبود دکتر عباس نوزری دالینی، استاد دانشکده ریاضی، آمار و علوم کامپیوتر یکم اسفندماه ۱۴۰۱ در تالار دهشور دانشکده علوم برگزار شد.

جلسه کارگروه بزرگداشت سالروز شهادت سردار شهید حاج قاسم سلیمانی در دانشکده‌گان علوم برگزار شد

جلسه معاونت دانشجویی و فرهنگی دانشکده‌گان علوم برای پاسخگویی به سوالات دانشجویان

به منظور تعامل موثرتر با دانشجویان محترم دانشکده‌گان علوم، معاونت دانشجویی و فرهنگی دانشکده‌گان روز سه شنبه ۲ اسفند ساعت ۱۰ الی ۱۲ در محل اتاق شورای دانشکده‌گان به صورت حضوری در حوزه‌های امور تغذیه و سلف، امور وام و تسویه حساب، امور تربیت بدنی، امور خوابگاه، امور دانشجویان شاهد و ایثارگر، امور فرهنگی و فوق برنامه، امور انجمنهای علمی، کانونها، تشکلهای و نشریات دانشجویی و امور مشاوره پاسخگویی دانشجویان مراجعه کننده بود. در این جلسه که با حضور دکتر بخشنده معاون دانشجویی و فرهنگی، خانم مهدی زاده رئیس اداره امور دانشجویی و فرهنگی، خانم سلطان ویس کارشناس مسئول دفتر دانشجویان شاهد و ایثارگر دانشجویان دانشکده‌گان علوم برگزار شد دانشجویان عزیز ضمن تکمیل کاربرگ مربوطه، درخواستهای خود را مطرح و پس از ارائه توضیحات تخصصی توسط مدیران، درخواستهای آنها جهت اقدامات بعدی به کارشناس مربوطه ارجاع داده شد.

به منظور هماهنگی برنامه های گرامیداشت سالروز شهادت سردار شهید حاج قاسم سلیمانی و گرامیداشت مقام شامخ شهدا و خانواده های معزز ایشان در دانشکده‌گان علوم، نشست با حضور دکتر نیکنام (رئیس دانشکده‌گان)، دکتر بخشنده (معاون دانشجویی و فرهنگی دانشکده‌گان) و همکاران محترم واحدهای پشتیبانی، روابط عمومی، انفورماتیک، امور فرهنگی و فوق برنامه در تاریخ ۷ دیماه در سالن پیرالهی برگزار شد. مسابقات فرهنگی و برنامه های متنوعی در راستای گرامیداشت این روز مصوب شد. همچنین مقرر شد اقداماتی به منظور فرهنگ سازی رویکردهای ارزنده شهید سلیمانی و تشویق حجاب و عفاف صورت پذیرد. به منظور گرامیداشت مقام شامخ شهدا در دانشکده‌گان علوم، مقرر شد از اعضای هیات علمی و کارکنان و دانشجویان (همسر و فرزندان محترم شهدا و آزادگان و جانبازان) در این روز تقدیر شود.

انتصابات

تاریخ انتصاب	انتصاب	مرتبه علمی	نام و نام خانوادگی
۱۴۰۱/۱۲/۰۲	عضویت در شورای آموزشی دانشکده زیست شناسی به مدت ۲ سال	استادیار	دکتر مریم سرداری
۱۴۰۱/۱۲/۰۴	مدیر بخش زمین شناسی مهندسی، تکنونیک و آب دانشکده زمین شناسی به مدت ۲ سال	استادیار	دکتر الهام فیجانی
۱۴۰۱/۱۱/۰۴	مدیر بخش زمین شناسی اقتصادی و پترولوژی دانشکده زمین شناسی به مدت ۲ سال	استادیار	دکتر سروش مدبری
۱۴۰۱/۱۱/۰۴	عضویت در کمیسیون موارد خاص دانشکده علوم به مدت ۲ سال	استاد	دکتر رضا عامری
۱۴۰۱/۱۱/۰۴	عضویت در کمیسیون موارد خاص دانشکده علوم به مدت ۲ سال	استاد	دکتر محمدرضا گنجعلی

تقدیر و تشکر

نام و نام خانوادگی	مرتبه علمی	دوران مسئولیت قبلی
دکتر علی مقاری	استاد	عضویت در کمیسیون موارد خاص دانشکده علوم
دکتر علیرضا ساری	استاد	عضویت در کمیسیون موارد خاص دانشکده علوم
دکتر علی محمد رجبی	استاد	عضویت در کمیسیون موارد خاص دانشکده علوم
دکتر شجاع الدین نیرومند	استاد	مدیریت بخش پترولوژی و زمین شناسی اقتصادی دانشکده زمین شناسی

مدیر مسئول

دکتر وحید نیکنام

سر دبیر

محبوبه ابراهیمی

مدیر اجرایی

محبوبه ابراهیمی

عکس و طرح جلد

حسین دولت آبادی